

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyed-
évre 1 frt. Papok, tanítók- és községi előjárónak egész évre
3 frt., a tanító-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 2 frt.
50 kr. — Egy példány ára 8 kr.

Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: **BETECH PÁL**.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 2 kr, azonfelül 1 kr
magánhirdetések □ cm-ként 3 kr, többszöri közlésnél 2 kr-ért
közöltetnek. — Bélyegdíj külön 30 kr. — Nyilt-tér sora 50 kr.
Hirdetés és nyilt-tér díja előre fizetendő.

Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetési iroda

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: **BETECH PÁL**

könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ÉLT-E PETŐFI SÁNDOR

1883. MÁRCZIUS 23-ÁN?

(A „Petőfi-Társaság” különös figyelmébe ajánlva.)

(A „Székely-Udvarhely” eredeti közlése.)

A magyar lírai költészet királyának tünemény-
szerű elmúlása, tragikus vége ma is nyílt kérdés. Oly
sokan meggyilkozták már e tekintetben, oly gondos,
fáradtságot és kötséget nem kímélő kutatások után
állunk, hogy valóban merésznek tartjuk az e sorok
elején álló kérdésre igenlő felelettel válaszolni. Szeret-
teink karjaink közt mulnak ki, megtört testtel, lélek-
kel kísérjük őket utolsó útjukon s később mégis alig-
alig tudjuk elhinni, alig tudjuk meggyőzni magunkat a
keserü valóságról s akaratlannal keressük a cselekedetet.
Ha pedig szeretteink a távolban, idegenek közt, a
hárcmezőn, zavaros korszakban, biztos híradás nélkül
vésznek el, akkor évtizedek múlva is él még bennünk
a remény, hogy nincs minden elveszve.

Petőfi Sándor eltűnése is egy oly titok, melynek
megfejtése most 50 év múlva sem vasztelt semmit fon-
tosságából s ha tüneményben van is, hogy valaha szüröl-
szinre láthassuk hazánk e büszkeségét, még azt is
nagy vívmányunk tartanók, ha biztos adatokat szerz-
hetnénk élete befejezéséről, esetleg a segesvári csata
után áttelt sorsáról, működéséről.

Boldizsár Dénes kaczói (Szolnok-Doboka megye)
áll. isk. igazg. tanító élete egy epizódjának a leírását
küldte nekünk lapunknak, melyből úgy látszik, hogy **Petőfi
Sándor 1883. év márczius 23-án még élt**, vagy
legalább annyit tény gyanút el lehet fogadni, hogy
ama **magános remete**, ki a boszniai hegyek köz-
sü-
dött meg, magyar ember volt, ismerte a segesvári
csatamező vidékét és magát joggal, vagy jogtalanul
Petőfi Sándornak adta ki.

Most pedig átadjuk a szót Boldizsár Dénesnek, ki
„Katonai naplóból” cím alatt következőleg ír:

„Az 1882. évi boszniai occupatio befejezésé-
re, mint tartalékos bakát, engem is Zilahról,
hol nevelésködtém, szolgálattételre a Lajos
bajor herceg nevét viselő 62. gyalogezredhez
behívtak Maros-Vásárhelyre.

Alig érkeztem meg délelőtt, már a délutáni
vonattal több mint hétszázán indultunk Bosz-
niába.

Hogy az 1882. év december 23-tól kezdve
mi történt velem, miket kelle kiállanom, azt
most elhallgatom; csupán ama menetelésünkre
térlek, mely **Gorazdtól Focsa felé 1883. márczius
23-án történt.**

Ezredünkben a 3. zászlóalj volt kirendelve,
hogy Gorazdtól a hegyeken keresztül előőrsi
szolgálatokat véve, Focsára menjen. 10 századunk
parancsot kapott, hogy mint elővéd haladjon
előre.

Vanku nevű századosunk nekem, mint **örveze-
tőnek** azt parancsolta, hogy **válasszak magamnak 12
társat** és álljak velük eleje.

Midőn a parancsot teljesíttem, százado-
som egy katonai térképet adott kezembe, —
rámutatván a **Vebro-Burdo** nevű hegyre — rövi-
den azt parancsolta, hogy mint jobb oldalvéd
induljak el és 8 óra alatt a századdal a hegyen
találkozzam.

Mikor a katonai térképen kijelölt ut irá-
nyát és környékét megnéztem, szívem elszorult,
hogy az **erdőségen** keresztül képes leszek-e száza-
dommal az összeköttetést megtartani

**Két órai menetelésünk után a hegyoldalon egy
inkább kunyhó, mint ház formát láttunk**, melyet a
kapott parancs alapján át kellett kutatnunk.

Mily nagy volt a meglepetésünk e kunyhó-
ban odaérkezésünk után! A kunyhó ajtója nyitva
volt s benne egy **öszbe indult, magas, sovány
férfi** ült, kinek testét fekete, durva posztóból
készült, földig érő kabát burkolta, mely a derekán
— mondhatom — **kötéllel volt összekötve. Meg-
lepett, hogy a falon fehér nyirfakereszt volt.**

— Dobsa vicea! Comsia! (Jó napot bará-
tom, komám!) köszöntéssel mentünk be hozzá.

— Guten Tag! — válaszolt.

— Können Sie deutsch?

— O ja!

Látva, hogy sántitva beszéltek németül,
kérve kér, beszéljek magyarul, mert **ő magyarul
is jól tud.**

Erre mi ezer meg ezer kérdéssel ostromol-
tuk, melyekre **szívesen válaszolt.**

Mily nagy lett bámulatunk, mikor elbeszélte,
hogy **ő magyar, Bem tábornoknak egykor kedvelt
katonája volt és a segesvári gyászos ütközet
után, mint sebesült majd egy évig volt ápolás alatt
egy alsó-boldogasszonyfalvi** (Udvarhely
vármegye) **öreg ember házában, hol a szegény
asszony őt, mint saját fiát ápolta, gyógyította és
síratta, őt képzelve elesett fiának.**

**Kérésre mellém állott és jött velünk az utat
megmutatni**, míg azt a helyet elérjük, honnan
kezdve az utat nem téveszthetjük el. Ez alatt a
következőket beszélte:

**A segesvári szerencsétlen ütközet alkalmával —
látva, hogy Bem kevés, de elszánt csapata hátrálni
kezd — a harc hevében elszántan rohant a harczo-
nalba, de az orosz kovácsok csakhamar oly mélyen és
több helyen sebesítették meg, hogy eszméletét veszve
esett el.**

**Hogy hogyan és kik vitték őt egy patak melletti
füzesbe, közel egy kis híd mellé, nem tudja; csak azt
tudta meg később — elbeszélés után, hogy amaz
éjjel három székely asszony egy tehe-
nes szekérre tette és Alsó-Boldog-
asszonyfalvára vitte. Ez alkalommal is az
uton portyázó kovácsok úgy őt, mint a szegény asz-
szonyokat bántalmazták.**

Csaknem sírtam vele, mikor **jobb keze
megesonkított ujjait** megmutatta, mikor a
házaszeretét hevével említette, hogy a szabadság eszmé-
jéért hagyta el nejét és fiát. Zokogott, mikor keserű
lemondással beszélt, hogy **nem tér soha
haza, hisz az, kit legjobban szeretett édes hazája
után, oly hamar el tudta feledni. . .**

— **Mit is keresnek otthon én, — folytató —
kit Isten arra teremtett, hogy nemzetem vérért, szí-
vét felizgassam, fegyverre szólítsam akkor, midőn
örültség és Isten segítségével való vakmerő elbizakodás
volt arra gondolni is, hogy hazám szabadságát annyi
ellenséggel szemben ki lehet küzdeni? De mit beszéltek?
Isten segít; csak a hatalom utáni versengés, —
itt gonosz lelkűnek címezte Kossuthot és Görgeit —
önzésük buktatott el, mert önérdekük elsőbb
volt, mint a haza szent ügye. . .**

Ekkor megint könyvel teltek meg szemei
s jó ideig nem szólt. . .

Mikor közel voltunk egy hegytetőhöz,
illetve felértünk egy dombtetőre, megmutatta
hol van a **Vebro-Burdo**, megölt, megcsókolt s kabátja
zsebéből egy latin „Fructus Hyemales” című ima-
könyvet adott a szókál:

— „**Ösém! Imádkozzál a testben,
lélekben megtört Petőfi Sándorért.**”

E sorok leírtására sokszor elhatároztam
magamat, de mindig abban hagytam, azt
gondolva, hogy az én remete-barátom esetleg
hypocondriában szenved és csak képzelet
magát Petőfi Sándornak.

Eddig tart Boldizsár Dénes leírása.

Most legyen szabad röviden ez ügyről kifejez-
nünk nézetünket, mely alkalommal sietünk kijelen-
teni, hogy a Petőfi-kérdés ilyen szerű tárgyalását ama
szalmaszánuak tartjuk, melyhez a vízbehaló kapaszkodik,
de mégis tárgyaljuk, mert **13 tanu tapasztalatáról
van szó** s habár regényesnek tartjuk a dolgot, még sem
tekintjük egészen olyaannak, mely felett napirendre
térhetnénk.

Lezlelőszőr esodálkozásukat fejezzük ki az iránt,
hogy Boldizsár ur 15 esztendőig tartotta az asztala
főkéjében egy epizód leírását, melynek idejében való
közlése és a bizonyosság megállapítása országos érdek.
Tegyük fel ugyanis, hogy ama remete előadása megfe-
lelt a valóagnak s Petőfi hosszabb ideig gyógyult,
rejtőzködött Alsó Boldogasszonyfalván s ez idő irtó-
zatos napjai, hetei, hónapjai az ő lángoló honszerelmét
mérhetlen embergőyölöletté változtatták át, mely arra

kényszerítette a lánglelkű költőt, hogy elhagyva csa-
ládát, kiszorulva hazából, megiszonyodva az élet igaz-
ságtalanságaitól, meghasonlott lelkét az eldugott Bosz-
nia egyik erdejében rejtse el: az a Petőfi mindenről
lemondhatott, de a lanthoz időnkint vissza kellett tér-
jen. Ha Petőfi 1850-től 1883 ig semmit sem írt volna,
akkor Boldizsárék egy örülttel találkoztak volna, ki
keserű érzelmeinek kifejezést adni, bírálni, élete egyik
kritikus epizódját előadni, sőt nevét megmondani sem
tudta volna. Hogy aztán mi történt Petőfivel, esetleg
irodalmi hagyatékával a legközelebbi 15 év alatt, azért
ama 13 férfi a felelős, kik elmulasztották tapasztala-
taikról az igazság felderítése érdekében az illetékes
köröket figyelmeztetni.

Mi a legkevésbé sem kételkedünk ama 13 férfi
jóhiszemiségében s hisszük, hogy hallgatásukat az
uralkodó nézetek, gyanítgatások által okozott bizony-
talankodásuk okozta. Most azonban nyilvánosan kér-
jük Boldizsár urat, szíves tedjék ama remetének lehe-
tőleg pontos személyleírását, az együttléteük legapróbb
részleteit is velünk közölni; nyilatkozni arról, hogy
ama remete arca, megjelenése — számításba véve a
korkülönbséget — megengedi-e, hogy a személyazonos-
ságra következtetni lehessen? Petőfi alakja oly isme-
retes mindnyájunk előtt, hogy előbbi kérdésre a fele-
let már azért sem látszik lehetetlennek, mert elhízás
sem vetkeztethette ki fiatalkori alakjából. Társalgása,
megjelenése, viselkedése általában és részleteiben ép
esztű, igazmondó embert áru-t-e el, vagy azt a gyanút
ébresztette, hogy képzelődővel, vagy csalóval állanak
szemben? Megállapítandó volna a katonai térképen
az a pont, hol a Petőfi kunyhója 15 év előtt állott.
Kérjük, közölje velünk ama 12 férfi nevét, — lehető-
leg lakhelyükkel együtt — hogy közelebbi részletek
megismertetése céljából azok emlékezetehez is fordul-
hassunk.

Az emlékül kapott „Fructus Hyemales” kézirat-e
vagy nyomtatvány? Előbbi esetben vajjon nem a
Petőfi keze írása; utóbbi esetben pedig nincs-e rajta
a név aláírása vagy más széljegyzete, melyből a személy-
azonosságra következtetni lehetne?

A találkozás első jelenetét lélektanilag megfej-
teni nem tudjuk.

Ama remetének ugyanis — legalább hirtől —
tudnia kellett az Osztrák-Magyar occupatorról. Előző-
kenység volt-e az erdő lakójától, hogy az idegen kato-
nák horvát köszöntésére németül válaszolt? Nem
tudta-e, hogy a magyar illetőségű ezredk katonái
magyar nadrágot viselnek? Vagy azt gondolta-e, hogy
a névtelen hősök ivadékai 35 év alatt elfeledték a
„Talpra magyar” nyelvet? Vagy nem akart horvátul
és nem mert magyarul szólani, míg vendégei nemzeti-
ségéről meg nem győződött? El lehet-e képzelni azt a
vihart, mely kitört ama remete keblében — ha Petőfi
volt — 35 évi pihenés után, midőn újra megcsen-
dülni hallotta azt a nyelvet, mely neki oly kedves
volt, midőn mintegy megfijuhodva látta maga előtt
ama székelyeket, kiknek ő mondotta egykor, hogy
„Nem mondom én előre székelyek. . .”

Boldizsár leírásából úgy látszik, hogy a 35 éves
jég egy pillanat alatt felolvadt, bizalma felébredt,
emlékei feljultak, szívesen foglalkozott azokkal s
előttük állott a férfi, ki szeretni is, gyűlölni is tudott,
de csak egészen.

A remete elbeszélése szerint Petőfit ismeretlen
emberek elesése Lelyéről „egy patak melletti füzesbe,
közel egy híd mellé” vitték, honnan még „amaz éjjel
három székely asszony egy tehenes szekérre tette és
Alsó-Boldogasszonyfalvára vitte, hol majd egy évig
volt ápolás alatt egy öreg ember házában.”

A segesvári Petőfi-szobor felállítására alkalmá-
ból a Petőfi-Társaság, a szoborbizottság hosszú időn
keresztül magánosok is — többek között köztisztélet-
ben álló főispánunk atyja néhai gróf Haller József
alapos kutatásokat hajtottak végre ama czélból, hogy
megállapítsák a nagy költő elesésének helyét. Ez
többek vallomása alapján némi bizonyossággal sikerült
is, de azt megállapítani nem lehetett, hogy Petőfi
elesése helyén tényleg meghalt-e s mi történt a tes-
tével?

Boldizsár adata tehát folytatása volna az eddig
felderített tényeknek s pár szavával ismerteti egy fájdal-
mas emlékü év történetét.

Petőfi jellemében a hála érzete oly sokszor és
oly szépen nyilatkozott meg, melyet meggondolva
alig képzeljük el, hogy ama három asszonynak —
megmentőinek — és ama pár embernek — úgy szólván
fogadott szülőinek — neveit kegyelettel meg ne
említette volna, sőt ne is izgat volna nekik egy
hálászt.

Ha e felfezés áll, akkor nagyon óhajandó volna,
hogy ama 13 szerencsés, kiket sorsuk Petőfi útjába
vezetett, emlékeik vagy jegyzeteik alapján közkincsé-
tehetnék ama jöltevők neveit s ez által alapul szolgál-
hatnának a további kutatások eszközölhetése céljából.

Vizsgai díszes kiállítású úrlapok 100 drbonként 45 kr-ért csakis a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában kaphatók. Vidékre bárhova postán, a pénz előleges beküldése esetén bérmentve.

Addig is nagyon fontos volna megtudni, hogy Alsó-Boldogasszonyfalván volt-e egy pár öreg ember, kik a segesvári csata után hosszú időn keresztül fiuk gyanút ápoltak, gondozták egy embert, kinek jobb kezén meg voltak gondozva az ujjai? Ha ez igaz, kik vitték hozzájuk a sebesültet? Mennyi ideig élvezte vendégszeretetüket, mikor, miért, mi módon és hova távozott el tőlük? Soha se tudták meg eltávozott ápolójuk kilétét? Ismerve a remete vallomását, fel tudják-e tenni a boldogasszonyfalvi ápoló ismerősei viselkedéséről, megjelenéséről, hogy az Petőfi volna? Látszott-e rajta, hogy a magyar ügy elbukása őt különösebben lesújtotta s hogy az új rendszerrel nemcsak kibékülni nem tud, sőt kerüli a találkozást annak alkalmazottjaival?

Azt hisszük, hogy egészen felesleges arról is szólani, hogy Boszniában a Gorazdáról Focsa felé a Vebro-Burdo hegy irányában vivő uton az illetékes körök, leginkább a Petőfi-Társaság — volna hivatott alapos nyomozást megindítani a tizenhárom szemtanú katonától még beszerzendő adatok alapján, hogy a mi remeték kilétét, sorsát megállapítani lehessen, hogy ha valóban Petőfi volt volna, akkor őt élve vagy halva haza hozni, esetleges irodalmi hagyatékát az enyészettől megmenteni lehessen.

Félreértések kikerülése czéljából ismételtelen kijelentjük, hogy feltételeinkben éppen nem vezettek miunket vérmes remények. László, hogy a Petőfi tragédia örökre betegezetlen marad, de mert Petőfi oly kinése a magyar nemzetnek, kit a kegyelet legszebb jeleivel kell körül öveznünk: megbocsáthatatlan bűnök tartunk minden közönyt, mely a legkisebb nyomot is a siker legkisebb reményével fel nem használ. E nyom egy tanu leírása, ki 12 társára hivatkozik s igazolja egy erdei remete nyilatkozatait, ki három alsó-boldogasszonyfalvi asszonyra és egy öreg pár emberre, mint megmentőire hivatkozik. Még abban az esetben is, ha ama remete nem volt Petőfi, érdemes volna kitérnie világot deríteni, mert bizonyos, hogy magyar ember volt és ki tudja ki rejtézet ama daróc mezében? ...

Tagadhatatlan, hogy majdnem lehetetlennek tartjuk, hogy egy Petőfi Sándor oly hosszú ideig, sőt végleg rejtve maradjon ama kis faluban: de akkor sok lehetetlen volt lehetséges és fordítva; újabb időben pedig a vizsgálatok — tudunk szerint — nem voltak Alsó-Boldogasszonyfalvára kiterjesztve.

Vége még két dolgot akarunk az ügy érdekében megemlíteni. Egyik ezek közül, hogy azért terjeszkedünk ki a nyomozás módjának és kérdéseinek részletesebb tárgyalására, hogy alsóboldogasszonyfalvi és környékbeli olvasóinknak és érdeklődőknek megkönnyítsük esetleg teendő lépéseiket. Másik pedig, mit felemlítünk az, hogy készségesen tért nyitunk lapunkban úgy pro, mint contra a vélemények tisztázására, sőt különösen felkérjük az érdeklődőket, hogy adataikat rendelkezésünkre bocsátani sziveskedjenek, mert csak így lehet talán e homályos ügyre világosságot teremteni.

Városi képviselői közgyűlés.

Városunk képviselőtestülete — mint lapunk múlt számában is jeleztük — április 22. és 23-án tartotta az évi első közgyűlést Kassay F. Ignác polgármester elnöklésével. Jelen voltak a tisztviselők közül: Gálffy Endre főjegyző, Demeter Dénes, Solymossy Lajos tanácsosok, Szombatfalvy Lajos főkapitány, dr. Kassay Albert tiszti orvos, Szabó Dániel számvevő, Lakatos József pénztáros, dr. Valentsik Ferencz tiszti ügyész; a képviselők közül: dr. Kovács Mór, Badó Ferencz, Boross Károly, Florián Bogdán, Gál János, Gönczi Lajos, Gyarmathy Ferencz, Gyertyánffy Gábor, Györfly Titus, Konecz Armin, dr. Lengyel József, Pálfi Károly, Persián János, dr. Solymossy Lajos, Szelekóczy János, dr. Szabady Ferencz, Szabó Ferencz m., Gyertyánffy Albert, Bankó József, Bálint György, Hlatky Miklós, dr. Nagy Samu, Daróczi Miklós, Sándor Mózes, Fülel Dénes, Solymossy Endre, Pap Z. József, Reiner János, Soó Gáspár, Simó János, Szabó Ferencz, Szentes Gábor, Szigethy István, Tibád Gergely, Tamás Lajos stb.

A gyűlést polgármester féltévi jelentésének előterjesztésével — melyet tudomásul vettek és adatainál fogva, jegyzőkönyvbe iktatását elhatározták — nyitotta meg. A póttárgysorozat pontjai bemutatása után a megválasztott és felelősséget vállaló bizottságok bíróság döntése értelmében összeállított városi képviselők (dr. Valentsik Ferencz, Fülel Dénes, Szakács Gyula, dr. Nagy Samu, Badó Ferencz, Solymossy Endre, Soó Gáspár, Sándor Mózes, Bálint György, Szentes Gábor, Tamás Albert, Tamás Lajos, Hlatky Miklós rendes, Csépp Ignác, Bod Károly, Szorger János póttagok) névsora tudomásul vétetett. A timár, ciszardia, szűcs, mészáros és fazekas tarsulatok áruszarnokára vonatkozó keres. min. leirat tudomásul vétetett s a 30 nap múlva összehívandó gyűlés tárgyalására utasították. A fogadó, vendéglő, kávéház és kávé ipart üzökre vonatkozó szabályrendelet módosított s a záróra éjeli 12 órában lett megállapítva. A bérkoosi ipar szabályrendel. szintén módosított. Előterjesztett az új városház építendő bizottság eddigi működésére vonatkozó jelentés s a lapunkban már ismertett díjkiosztási javaslat elfogadott és Gyertyánffy Gábor képviselő kivételével az eddig tett intézkedéseket egyhangulag tudomásul vették; megbízván a bizottságot, mely eddig is a legnagyobb buzgósággal működött, a további lépésekre utjabban is. Polgármester előterjesztésére a tanács véleménye értelmében, a szombatfalvi alsó rétet városi sétaterül véglegesen átadja s a tanácsot minden előleges munkálatok és tervezetek megtételére utasítja. A város utcakövezésére vonatkozó bizottsági jelentés s a Ferenczi Lajos vállalkozóval újabb egy évre megkötött szerződés jóváhagyott és az 1895. s 1896. évi zárszámadások az állandó vizsgáló bizottsághoz lettek utasítva.

Másnap (23-án) Sándor Dénes városgazda 1896. évi számadása a rendes; a tanács által előterjesztett helybeli önkéntes tűzoltó-egyleti 1894., 1895., 1896. és

1897. évi számadásai s az 1897. és 1898. évi költségvetések a dr. Nagy Samu elnöklésével Hlatky Miklós, Szigethy István és Szabó Ferencz m. tagokból álló bizottsághoz utasították. Városi árvaszéki ülnökökül Soó Gáspár, Hlatky Miklós, Tamás Albert, dr. Nagy Samu, Szigethy István és Gál János egyhangulag megválasztották. A városi tanács által már másodszori gyűlés alkalmával előterjesztett Szent-Imre- és Király-utczák átjárója megnyitására vonatkozó utelnyvárlási szerződés tárgyalását jövő gyűlésre halasztották. A tanács azon jelentése, hogy a jelen évre Pávelka Mártonnál 8 ft évi díj, illetve a jégnek különként való klszolgáltatása iránt szerződést kötött, elfogadják, de egyszersmint jövőre a tanácsot jégverem beállítására utasítja. A tanács véleménye alapján a kölozsvári siketnéma intézetnek és Rápolthy Károly utakácsnak 50—50 ft egyszersmindenkori segély lett megszavazva. Szabó Ferencz mérsáros és társai kérése a kökeresztéri vashid mellett árok kiépítésére vonatkozólag elutasított. Bucsi Lajos kérése, melyet a várutcai tóutczába vezetó életveszélyes lejáró eladása iránt adott be, a jövő gyűlésre halasztott. Kovács Dénes vámhivatali főkezelő és Szabó Domokos alkezelő lemondását tudomásul vették s miután az új szabály értelmében a házi- és adópénztár elkülönítendő, a munkálat keresztülvitelére Gálffy Endre főjegyzőt a képviselő felkérte és folyó évi július 1-éig az egész hivatal reformálásával s vezetésével megbizta. Egy alkezelő beállítását szintén elhatározott. A tisztí nyugdíj-alap biz. tagságáról lemondott Gyarmathy Ferencz helyébe Soó Gáspár lett megválasztva. Kecskés Antal telepedését a képviselő tudomásul vette s a tanács véleménye alapján Zakariás Antal képviselő ségi jogát megvonta és helyébe Csépp Ignácot rendes tagul előléptette. A vármegyei gazdasági egylet közevitésével 260 ft-ért — melyből 50 ft-ot a magas kincstár fizet — megvásárolt fehér tenyészbika árának részletfizetését a képviselő helybenhagyja. Az anyakönyvvezetőség örökösítése s az azzal járó sok teendő végzéséhez egy államköltség irnokai állás rendszerítése iránti lépések megtételére, az anyakönyvvezető s helyettesének magasabb tiszteletdíjak eszközésére a tanács utasítva lett.

Az új városház telkének vásári szerződése miniszteri jóváhagyást nyervén, a vármegye főispánja elrendeli, hogy a 18 ezer 925 ft vételárról gondoskodják a képviselő, melyre elhatározták a költségen utján való fedezetet s ily irányban az épített bizottság egyhangulag megbizott. A vármegye főispánja tudatja, hogy a kereskedelmi miniszter az áll. kö- és agyagipari szakiskolát 27,500 ft készpénz és az iskola czéljainak megfelelő ingyenes telek fejében hajlandó átadni. Ez ügy lebonylitására polgármester elnöklésével dr. Solymossy Lajos, Gyarmathy Ferencz, Pap Z. József és Szabó Ferencz m. képviselőtestületi tagok kiküldetnek, s elhatározottak, hogy 1899. végeig a vételár fedeztessék. A városi tanács hivatalsszolgáinak nyugdíj jogosultság iránti kérése az alap csekélysege miatt elutasított. Czikmántori Dénes irnoknak havi 5 ft-os törlesztésre 40 ft előleg engedélyeztetett.

Végül pedig Kassay F. Ignác polgármester az elnöki széklet átadva Demeter Dénes tanácsosnak, a teremből eltávozott s felolvasták a polgármesteri állásból való távozás alkalmából beérkezett érdekes és történetekben gazdag bucsulevelét, melyet lapunk jelen számában terhény miatt nem közölhetünk. A polgármester bucsuzóira dr. Solymossy Lajos kir. főreálisk. igazgató, városi képviselő meghatóan mondott köszönetet a hosszas működéséért s indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg is kifejezte elismerését, melyet kivonatban közöltek Kassay polgármesterrel. A polgármesteri hivatal átvétele és átadásával Gyarmathy Ferencz, dr. Nagy Samu és Soó Gáspár képviselők bizáltak meg s a helyettesítés iránt a vármegye alispánját rendkívüli közgyűlés összehívására felkérték. A jegyzőkönyv hitelesítését dr. Nagy Samu és Soó Gáspár teljesítették.

1848. április 11-ike a vidéken.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Az agyagfalvi rétre tervezett ünnepélyünket mégis megtartottuk. Pedig már korán reggel fenyegetőleg tornyosultak a felhők. Déli 12 óráig még mindig azért reményeséggel valánk. Egy órákor pontban el is indultak harangzugas mellett zászlók alatt, Bögözöl zenekar és nagy közönség által kísérvé, Mátisfalva, Agyagfalva, Magyaros és Bögöz község iskolás növendékei. Ekkor már sürűbb meg sürűbb cseppekben kezdett hullani az eső. Mire a helyszínen felállított zászlókkal díszített csinos szöveki emelvényhez érkezünk volna, némelyek az előbb megérkeztek közül, az omló eső elől a közeli malomban kerestek védelmet, de az ünnepélyt megtartani itt sem lehetett. A nem messze levő agyagfalvi templomba mentünk. Igaz mint vert hal, de csüggedve nem, megfogva is kevés mértékben. A nagy templom annyira megtelt érdeklődő közönséggel, hogy némelyek a karzatok leszakadásától is tartottak. Künn még mindig omlott az eső, lenn azonban a hazafiság fényes sugarai ragyogtak. Kis Károly agyagfalvi lelkész szép imáiban emelte lelkiünket az eget urához, a magyarok Istenéhez. Lajos János bögözi ref. lelkész mindvégig lelkes hangon tartott s az ünnepélyt méltó képen aposztrofálta, szívhöz szóló megnyitó beszéde után Keresztes János bögözi áll. tanító szavalt hatáson a „Talpra magyart”. Veres Ferencz bögözi áll. igazgató felolvasása következett, ki lelkes és lendületes szavakban méltatta az 1848-iki eseményeket. Mire a bögözi iskola növendékei szíveket mélyen meghatóan énekeltek a „Honfida”-t, valóban éreztük a hatások alatt, hogy lelkiünk a hazafiság templomává változott. Most bögözi Bíró Berta valóságos elragadta a közönséget, oly szépen és megkapóan szavalt a „A haza” cz. költeményt. Pedig tudomásunk van róla, hogy a gyermek csak szorultságból lett előállítva, mert kinek szavalni kellett volna, az eső elől haza ment. Annyi bizonyos, hogy jó tanítójának szól első sorban e meglepő siker. Ezután rendre

léptek a podiumra egy agyagfalvi „Mi a haza” cz. egy magyaros „A magyar zászló”, egy mátfisfalvi „Jó honfiak, honleányok legyetek” cz. költemények elszavalására. Mindenik becsületet szerzett közönségnek; tanítójának s mindenek felett szépen jelezte azon irányt, melyet a gyermeki szívek képzésénél követni kell.

Erre az ünnepély egyik legérdekesebb pontja az agyagfalvi réti történetnek ismertetése következett Gyerkes Mihály agyagfalvi tanító által. Mindnyájan nagy érdeklődéssel hallgattuk szép felolvasását. Hogy őseink e helyen már hányszor gyűléseztek és minő okokból. Az 1848-iki egy októberi szép napon tartott gyűlés leírása valóságos büszkéké tette; hogy azok a lelkes honfiak a mi őseink voltak s mi is székelelyek vagyunk. Egy egy akkor is élő öreg szemében könyeket láttunk megjeleni Bizony a székelelység s általában a magyar nemzet e helyet több figyelemre méltatná.

Őseink iránti lelkesedésünket hatáson fokozta Beke Albert magyaros tanító. Kik voltak a honvédek cz. vers sikerült elszavalásával. Majd az összes iskolás növendékek „Főti dalát” énekeltek, mire Hegyi Zsigmond érdemes agyagfalvi körjegyző olvasta fel a szintén nagy érdeklődéssel hallgatott „Agyagfalvi gyűlés epizódjai” cz. alatt összeállított rajzát. A közönség lelkesen és méltóan éljenzte.

Erre Mester János mátfisfalvi ref. lelkész, igen csinos és lelkesen előadott gyűjtő beszédet megbizta az ünnepélyt. Végre a randzó bizottság elnöke a felállítandó emlék érdekében adakozásra hívta fel a közönséget. A szöveg lelkésítő hangjánál, melyet mindnyájan énekelünk, hagytuk el a templomot. A templom előtt Hegyi Zsigmond pénztáros tekintete ütegetett. Adakoztak is szépen. Reméljük is, hogy ezen ügyért széles e hazában még sokan fogják lelkesülni és tenni.

X.

Városunk egyik legégetőbb ügye.

Köz tudomásává lett, hogy a nagyméltóságu kereskedelmi miniszter ur a kö- és agyagipari szakiskola kétféle ki nem elégitó jelenlegi épületét kibővíteni, esetleg a helyett újat szaudékosnak építeni. Újat azonban csak az esetben, ha jelenlegi épületeit értékesíteni tudja.

Mikor a tanács értesült e szándékáról, azonnal rendkívüli közgyűlést hívott össze s kitűzte tárgyalásra az épületnek a városi elemi fiúiskola czéljára való megszerzését.

Tekintettel az ügy sürgős voltára, a város égető szükségére, határozatilag kimondotta, hogy a nevezett épület megszerzését elvben elfogadja s azonnal egy, az üggyhöz értő férfiakból bizottságot küldött ki, melynek feladata volna az épület tanügyi tekintetekben átvizsgálni, ha a város czéljainak megfelelő-e. Továbbá utasította a tanácsot, hogy a szabályszerű uton eljárva, tudja meg, hogy a kereskedelmi miniszter ur minő feltételek alatt volna hajlandó átengedni, kimondván egyszersmint azt is, hogy a helyért, melyet az illető iskola czéljaira a város adott volt, hajlandó lenne megfelelő értékű más telket adni.

A most lefolyt közgyűlésen előterjesztett a miniszter határozata, mely szerint az épületet 27.500 ft-ért s megfel lő telekért azonnali fizetés mellett hajlandó a városnak eladni.

A minthogy természetes is, a képviselőtestület végleges határozatot nem hozhatott, azonban beható tanácskozmány tárgyává tette, de a követelt árt túlságosnak tartva, érlemleges tárgyalások folytatására a polgármester elnöklete alatt egy bizottságot küldött ki. E bizottságnak magam is tagja vagyok.

Sokat hallottam elemi iskolánk nyomoruságos helyzetéről, így akartam, mielőtt a tárgyalásokban való részvételre felhívtam volna, saját szememmel meggyőződni a jelenlegi állapotok felől.

Ezt annál könnyebben tehattem, mert mint iskolaszaki tag kötelességem teljesítettem. Sajnálattal kell bevallanom, hogy e helyiségben csak most látogattam meg először.

S meg kell vallanom: a bámulat s részben a szégyen és sajnálkozás érzete fogott el, mikor láttam, hogy az a 115 gyermek, városunk jövő nemzedéke, milyen ronda, életveszélyes helyen kell, hogy mételeyezze egészségét; kell hogy hallgassa tanítója tanítását a szép és nemesről s szerezen azokkal egészen ellentétes tapasztalatokat. A hallottak után elvoltam készülve a legrosszabbra, de annyira meg se!

Minden valamire való család igyekszik, hogy otthonát tisztán tartsa, kellemessé tegye, óvja meg övének egészségét. No hiszen lesz is annak eredménye ha aztán gyermekeiknek a nap jeltékény részt, ilyen helyen kell eltölteniök! Ha látják az igen tisztelt szülők, hogy hova járnak kedveseik, alig hiszem, hogy egy pillanatig is haboznának abbeli határozatukban, hogy többet soha oda nem küldik. Nem hiszem, hogy széles e hazában lenne valamire való község, melynek iskolája gyarlóbban, szégyentesebben lenne elhelyezve, mint a miénk.

Végtelenül csodálkozom, hogy az igen t. városi főorvos ur, a ki a közegészség és köztisztaság legfőbb elleuőre, már rég be nem osukatta. Hiszen, hogy ha istállója viszonylag olyan volna, mint ez iskola, már rég megeseett volna szive szegény párának sorsán! Uram, látogassanak el oda! s piruljunk el, hogy ha valaki azt meri róluuk állítani, hogy mi kulturáros vagyunk. Szégyeljük meg magunkat, ha valaki azt meri emlegetni, hogy városunk a tudományok otthona, hogy mi Magyarország Atheneje vagyunk!

Nem csodálkozom, ha városunkban — hila Istennek mostanában csak szórványosan — mindgyere fel-felüti fejét egy-egy járványos betegség, hisz tessék megnézni a fertőző-anyag telepét!

Ha valahol gondot kell fordítanunk a tisztaságra, úgy az ilyen apró népségek gyűlőhelyét kell igaz értelemben tisztán tartanunk, hisz ez apróságok a legfogékonyabbak mindenféle ragályozás iránt.

E látogatásom megerősített azon már rég hangoztatott nézetemben, hogy itt segíteni kell. Csodálko-

zom, hogy tanügyi hatóságunk már eddig is szigorubban fel nem lépett; de hiszem, hogy figyelmét nem kerülte ki s ha tán még is megtörtént volna, hiszem, hogy ezután ismerni fogja kötelességét.

Távol legyen tőlem, hogy a polgárság terhére szeretnék dolgozni, de tisztelettel felhívok minden szülőt, ne sajnálja egy pillantást vetni gyermekei iskolájára, mert ha megteszi, bizonyos vagyok benne: önként, reábeszélés nélkül rájön, hogy ez az állapot tarthatatlan; tarthatatlan pedig azért is, mert megfelfelé helyiséget még beszélni se lehet.

Jól van, építsünk városházát! De ne az legyen első s legfőbb gondunk, hanem az, hogy legyen gyermekeinknek tisztességes iskolájuk! Nem mondom én azt, hogy minden körülmények között vegyük meg a felajánlott épületet; hajlandó vagyok új, egészen e célra emelendő épület építésébe is belemenni, de ne halasszuk tovább, mert önmagunk s legdrágább kincseink, gyermekünk ellen követünk el halálos vétet, bünt!

Dr Solymossy Lajos.

TANÜGY.

— **Meghívó.** Az udvarhelymegyei róm. kath. általános tanító-egylet „Havasalyi fiók-köre” tavaszi rendes gyűlését folyó év május hó 10 én d. e. 10 órakor Máréfalván tartja, melyre a főtisztelendő plebános az igen tisztelt tanító urakat és tanügybarátokat tisztelettel meghívja az elnökség.

Irodalom.

„A kegyelet oszlopa” cz. munkára kibocsátott gyűjtő levelet kérjük kiadóhivatalunkhoz minél előbb beküldeni, hogy a nyomtatandó példányok száma felől tájékozást nyerjünk.

A „Zárda Ördöge” cz. alatt Várossy Mihály tanártól szenzaoziós leleplezéseket tárgyazó társadalmi regény jelent meg Szegeden Gönczi I. József könyvkiadónál. Ára 80 kr.

Kérem. Mindazokat, kiknek a „Székely Történetek” című művem előfizetési felhívását megküldöttem, kérem, kegyeskedjenek azt az eredményt el együtt beküldeni, hogy a nyomandó példányok száma iránt tájékozhasam magam. Segesvárt, 1898. április 26. Csulak Lajos.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése már lejárt, sziveskedjenek azt minél előbb beküldeni, nehogy a lapnak küldése fennakadást szenvedjen.**

— **Kinevezések.** Vármegyénk főispánja az Udvarhelyi járás: állatorvosi állásra ideiglenes minőségben Kondor Géza nagykanizsai lakost nevezte ki. — A belügyi m. kir. miniszter a bordosi anyakönyvi kerületbe anyakönyves Vass Gáspár okl. jegyzőt nevezte ki és a házassági anyakönyv vezetésével s a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Uj ügyvéd városunkban.** János Gyula, a marosvásárhelyi királyi táblának közelebről nyugalmazott kir. ítélőtáblai bírója, Székely-Udvarhely székhelyvel a marosvásárhelyi ügyvédi kamara lajstromába mai naptól kezdődőleg felvétellett. — Szívölő örülünk, hogy a kiváló tehetségű s nagy gyakorlati ismeretekkel bíró, pontos, szorgalmas és munkás jogász épen városunk s vármegyénk jogkereső közönsége javára szándékozik szakértelmét érvényesíteni. Ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— **A második focske.** A létesítendő udvarhelyvármegyei múzeum részére ukrini és jelenei Kovács István mérnök ur több darab kőkorszakbeli edényt kegyeskedett adományozni, melyeket a magyar délkeleti vasutak építése alkalmával gyűjtött össze és pedig: kőszerszámot, olajmecs töredéket, háló nehezéket, üveg- és kőgyöngyöket. Midőn ezeket a nyilvánosság előtt nyugtatványozom, egyuttal halás köszönetet mondok a nemes adakozó urnak. Soó Gáspár, főgymn. igazgató.

— **Műkedvelői színelőadás.** Fényes sikerűnek ígérkezik a ma este megtartandó műkedvelői előadás. Keesksés Ilona színésznő, a szabadkai színház elsőrendű tagja, nem elégedvén meg az előadásban vállalt — tehetségéhez kicsiny — szereppel, prolog képen Kiss József „Szép Batóné” cz. költeményét és Ilosvai Hugó „Férjhez menjek?” cz. monológját is előadja. Az előadás iránt intelligens közönségünk is érdeklődik s így a kettős jótékonyozás — melyet mult számunkban kitüntettünk — érdekében a legszébb sikert jósolhatjuk. Nem áll tehát azon — a szép szó hátrányára — rossz akaratu híresztelés, hogy városunk művelt közönsége ez előadásról elmaradna akkor, midőn kulturális, helyi és általában vármegyei szószóló van szó s ezekért önzetlenül fárads és működik egy lelkes műkedvelő kis csoport.

— **Érettségi.** A helybeli ev. ref. kollegiumban az érettségi vizsgálatok folyó évi június 20. és 21-én dr Mezey Odön főgondnok, akadályoztatása esetén Ugron János főgondnok elnöklése mellett lesznek megtartva.

— **A helybeli jótékony nőegylet évi rendes közgyűlését** folyó hó 15-én (vasárnap) d. u. 3 órakor tartja meg az áll. felső leányiskola helyiségében, melyre a meghívók közelebről szétküldetnek.

— **Csóka Sándor,** a kecskeméti színház igazgatója 60 tagból álló kintün társulatával e hó 9-én Déván utolsó előadást tart s már 12-én városunkban is megkezdí működését. Vihary titkár a napokban megérkezik bétletgyűjtés végett s addig is bétlet előjegyzések a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában eszközölhetők. Kiknek butorozott lakásuk van kiadó, saját érdekükben is jelentsék be lapunk kiadóhivatalába.

— **Pintér bácsi,** a helybeli kir. járásbírószorgalmas és munkás irnoka e hó 26-án ünnepelt. Negyven éve, hogy a közpályára lépett s mintesendőrrel iszt az akkor Magyarországon rettegett Patkó, Babócsa vidékén Bergán rablóbandák gyakran veszélyeztetették életét. Részt vett az 1866-iki háboruban s később Pozsonytól a gyimesi határszélre, mint esendőrparancnok lett kiküldve a legveszélyesebb határviillongás idejében s így került 1873-ban a helybeli kir. járásbíró-sághoz, hol azóta becsülettel, állandóan vidám kedélylyel szolgál a köznek. Mi is gratulálunk a vig kurucznak!

— **A városi polgármester figyelmébe.** A helybeli millenaris emlékoszlop körül nem látszik a kikelet. Vagy nincs gazda? Elvárjuk, hogy legalább fűmaggal behintessék, ha parkírozást nem akarnak.

— **Elszámolás.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara által indított mozgalom alapján iparfejlesztő bizottságunk nevében 125—897. szám alatt, a székelyi iparos ifjak segélyezése céljából adakozásra felhívásokat bocsátottam volt ki. Ezen felhívás eredményében: 1. Gálffy Kálmán, h. főszolgabíró ur gyűjtő ivén 23 frt 90 kr. 2. Helybeli mézáros ipartársulat gyűjtő ivén 11 frt. 3. Gáspár József, mézáros ipartársulati elnök ur által 1 frt. 4. Helybeli kalapos ipartársulat gyűjtő ivén 90 kr. 5. Dávid Gergely kovács ipartársulati elnök ur által 4 frt 30 kr. 6. Benedek Imre főszolgabíró ur gyűjtő ivén 24 frt 20 kr. 7. Helybeli hitelszövetkezet által adott 5 frt. 8. Helybeli polgári önképzőkör által adott 10 frt. 9. Helybeli zálogkölcson intézet által adott 25 frt. 10. Helybeli bőripariszövetkezet által adott 5 frt 35 kr. 11. Mált Daniel Gábor országgy. képvis. ur által adott 5 frt. 12. Udvarhelyvármegyei takarékpénztár által adott 10 frt. 13. Nagys. László Mihály országgy. képvis. ur gyűjtő ivén 29 frt. 14. Helyi timár ipartársulat által adott 5 frt. Összesen 159 frt 65 kr gyűlt és küldetett hozzám a mai napig be. Ezen összegeket annak átvétele után, annak kezelésére vállalkozott kereskedelmi és iparkamarának Maros-Vásárhelyre elküldöttem. Az adakozóknak ez uton is köszönetet mondva nagy lelkű adományozásukért, egyidejűleg arról ezuton számolok el. Sz. Udvarhelyt, 1898. április hó 28-án. Gróf Haller János főispán, ipfb. elnök.

— **Meglötte az öcsését.** Korondon e hó 29-én Kovács Mihály erdőőr a szobában fegyverét töltötte s véletlenül elsült és a közelében volt másfél éves Ferencz nevű öcsését annyira megsebesítette, hogy másnap hajnalban 3 órakor meghalt.

— **Szent György-napi kincskeresést** rögtönöztek ápril 24-ére virradó éjjel Kis Galambfalván. Egy néhány jökevény fiatal ember majdnem az egész falut elbolondította. A mezőn több helyen tüzet gyújtottak; imitálva a „pénzkigyulást” s csak úgy rohantak a székely atyafiak az ingyen pénz után ásóval, kapával és vasvillákkal, melyet — „hogy a kigyult pénz el ne tűnjék” — buzgón szurtak a földbe. A vidám fiúk jól mulattak a kapási és buta tömegben s ugyszólva az egész mezőt bejáratták velük. A dologban az a legérdekesebb, hogy a község érdemes bírója vezette az ásós, kapás, vasvillás atyafiakat. Hogy pedig pénzt még sem találtak, — a gyengébbek kedvéért — konstátálhatjuk.

— **Tűz és öngyilkosság.** Homoród Almás községben — mint levelezőnk írja — hét szegénysorsu földműves csüre, istállója e hó 25-én a kora esti órákban leégett. Csak a széleseend volt szerencse, hogy a lakóházakat megmenthették. A csendőrök is véletlenül épen a községben voltak s a nyomozást így azonnal megindították. A gyanu egy Mis: Rósi nevű — már többször büntetett — asszonyra irányult, kit vállatóra fogtak s bezárták a község börtönébe. Az így magára maradt asszony megalóval sokszor ismételt gonoszságait, saját fejrevaló kendőjével felakasztotta magát. A tűzkár több ezer forintba megy s igen csekélység volt biztosítva.

— **A kavicsbánya** Szent-Demeter községben összeomlott s három embert odatemetett, kik közül egy meghalt, egy pedig kisebb sérülést szenvedett s a harmadik sértetlenül kiszabadult. A vizsgálatot megindították, hogy kiderítsék kit terhel mulasztás.

— **Csekefalván** a folyó évi február 26-án rendezett hangverseny ugy erkölcsileg, mint anyagilag várakozáson felül sikerült. Bekerült 66 frt 5 kr. Felülfizettek: Nagy Ferencz 4 frt 70 krt, Wagner Vilmos 1 frt 70 krt. Jaeger József, Nagy András 70—70 krt. Lőrinczi Lina, Major István, Mátéfi András, id. Major Ferencz, Nagy Elek 50—50 kr. Jó Péter 45 kr. Elekes György, László Gyula 40—40 kr. Kovács János, Haricska István, Major Péter, Balogh Róza, Firtos Gergely 30—30 kr. Szabó Albertné, Bartók Albert, Gyarmathy János, Tar Miklós, Muszták Béla, Bihari Mór, Rácz István, Tóth Vilmos, Koronka György, Demeter József, Fekete Beniam, László Pál, László Pálné, Nagy Venczelné, Bálint Dániel 20—20 krt. Bedő József, Rácz Lajos, Izrael Izsák, Jákó Miklós, Rusz László, Nagy Miklós, Lőrinczi József, Tekonczia János 10—10 kr. (Térszüké miatt késett. Szerk.)

— **Szerencsétlenség** András Istvánné Lövete községi lakos ápril hó 24-én lovas szekerével Brassóba ment vas szállítás végett s kocsis helyett a 14 éves Gál Istvánt alkalmazta. Visszatéréskor a Rika-hegy tetején Andrásné leszállt a szekérről, hogy a lejtőn levezesse a lovakat; a fiu pedig a szekéren maradt. A fogat elindulása után egy sas közeli fölrepülésére a lovak megijedtek, az asszonyt leütötték s elragadva a szekeret, fékvesztetten rohantak a rikai kőhidakig, hova betértek és egy hirtelen fordulattal a szekeret felborították. Az ernyős szekéren volt Gál István a sok vas beszorította a sánczba s az okozott borzasztó zuzódások miatt azonnal meghalt. A szerencsétlen gyermek hulláját ápril 26-án este

szállították Lövétére, a mit sem sejtő bánatos szülők házához, honnan a község és vidék általános részvétellel temették el.

— **Kiadó lakás.** Egy 4 szoba, konyha, kamra, padlás, pincze és ahhoz tartozó kis kertből álló emeleti lakrés a szombatfalvi utcában kiadó. Értekezhetni Gyarmathy Ferencz ügyvédnél.

Cserepes Mózsibá levele Székely Están uramhoz.

II.

Tiszteet Están bá!

En biz aszt gondolom, hogy keed nem es fog választot irni nekem, mert a szeginy ember dógára nem es igen áltanaak a nagy gazdák, kik inkább ugy es az urakka beszélgetnek a falu ügyesbajos dógárá s még más egyebekrö es.

Na lássa asztat éerttettem meg jól, a mit keed ir nekem. Áágya meg az Isten, hogy nem sajnálá ingem megtiszteeni levelivee. Igaz, hogy jó érteemesen es megirá, a miket keedezék.

Aszt szeretneém lássa, ha az egész ujságot ojan éerteemesen írják, a hogy a keed levele van írva, aszt az ember jól es megeérti; nincsen eeczifraáva, mind az urak irása, mivee biz eeu nem es kénlödom, hogy előövassam, met ugy es bajasan éertem meg az uri irása.

Hát tuggyra kee, biz eeu se szeretem, ha az más ember aálatytya kárt csinál az életemen, de nem es vagyok ojan a Zistennek legyen hálá, hogy eekéványyam a széginy ember pénzintygen. Asztág tuggyra a jó Isten es, hogy az eeu cselédem semmi 100 forintotok nem fizet egykét rossz bingyóér, met neki nincsen es. Hogy es tudának azok a zurak ojan istentelen törveényt cseenááni, mivel az széginy embert ugy tagygyák kénoznui.

A tennap hezzám jött Ábel komám, tuggyra kee, az az ember a kítóó a kereszturi vásáron megvette kee aszt a vájcér bornyut s ökeeme mondá, hogy erősen verékednek a talijányok a polákokka, vagy mik es a tengeren. Ebböo ejsze, háboru leszsz, mág Ábel komám aszt mongya, hogy még a véén embereket es eevszik, ojan tengerséges sok néppel tötik meg azokat az rusnya hajókat. Hát keeteknéé beszélnek a háboruróó?

Az este illogatáuk a koresomába s beszélők a háborut, hát etcer nagy jajgatást hallunk a szomszédba, hol egy leányoska a lámpásba olajat töötött s a zisten tuggyra, hogy meggyul a kezibe az olaj, még a támpás es szertement, ugy előlte magát az olaj. Sa széginy leányoska lauggá vaálva futott az utra, a hol el es esett Alig tudók előtni rajta a tüzet, de ugy es előgett, hogy ejsze meg se marad.

Hát keetek eevették máá miud a töröbuzát? Mü es eevettük hálá Istennek.

Kévanom, hogy aggyou isten keetekné es jó áadást.

Cserepes Mózes,
zaptafali gazda.

CSARNOK.

Utolsó rózsá.

(Moore Tamás.)

Utolsó rózsá az e nyáron,
Virulni maradt egymaga,
Mig annyi kedves társa régen
Elpusztult már, elhervada.
Családjából nincs egy virág sem,
Egy rózsabimbó sincs közel,
Mely viszonzná pirulását,
Vagy ő vele sóhajtna fel.

Nem hagylak itt, te árva, téged,
Hogy lassan hervadj száradon,
Ha kedvesid mind elmenének,
E földhöz téged még mi von?
Most mér szivesen szerte szórom
E helyen minden szirmodat,
Hogy meghalt társaid körében
Aludhasd örök álmodat.

Követlek én is nem sokára,
Ha a barátság megtörök,
S a szeretetnek koronája
Elveszti fényes gyöngyöit,
Ha elhagyt a kit szeretünk
És nincsenek már hű szivek,
Kinek vón' kedve tovább élni
E zord világon, oh kinek?

(Angolból.)

Pál Ernő.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. I. Segesvár. Szivesen látjuk.

„A mi szociálisunk” című megkezdett vezércikkünket a jövő számban folytatjuk s több beérkezett és kimaradt közlésmeyre is akkor reflektálunk.

HIRDETÉSEK.

Faeladás Márafalván.

A máréfalvi róm. kath. templom cseréjében 150 szál igen szép deszkának is alkalmas cseréfa és nagyobb mennyiségű bükk tűzifa 1898. május 8-án d. u. 2 órakor nyilvános árverés útján eladatik.

A további feltételek a róm. kath. papi hivatalnál megtekinthetők.

Márafalva, 1898. április 28-án.

Holló András,
plebános.

Péter Jakab,
megyebíró.

Van szerencsém Székely-Udvarhely város és vidéke mélyen tisztelt közönségének becses tudására hozni, hogy végezze a m. kir. technológiai iparmúzeum elektro technikai tanfolyamát Székely-Udvarhelyen a Kossuth-utca 44. ház sz. alatt elektro technikai és géplakatosi műhelyt, nyitottam.

Hol is elvállalom a villanyos világítás berendezését, villámhárítók, telefonok és villamos csengők felállítását, műszerek kijavítását, valamint épületek vasalását, gazdasági és varró gépek kijavítását és e szakmába vagó bármilyen munkálatokat.

Tájékoztató költségvetéssel kézzel szolgálók.
Teljes tisztelettel

Panaioth Albert,
electromechanikus és géplakatos.

Üzlethelyiség változtatás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy **butor raktáromat f. év. április hó 24-től** az ev. ref. templom mellől **az ev. ref. kollégium épületébe**, (a községi hitelszövetkezet helyébe) helyeztem át, hol mindenféle butorok a legolcsóbb árban kaphatók. Továbbá elvállalom mindenféle kárpitos munkákat, ugymint: Divánok, ottománok, gámiturák, matrácok és roletták készítését vagy javítását. Továbbá lakások tapetázását (papir tapetával), szakszerű elkészítését felelősség mellett.

A n. é. közönség eddigi bizalmát köszönve és ezt továbbra is kérve, maradtam tisztelettel

RUDOLF JÓZSEF.

Minták a vidékre bérmentve!

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi elöljáróság közhírré teszi, hogy folyó év április 23-án egy öt évesnek látszó szürkeszörű kancza felfogott, ennek nyilvános árverése folyó év június 3-án d. e. 10 órája Bikafalva község házához tüzetett ki, a mikor is készpénz mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni, esetleg a kikiáltási áron alól is.

Bikafalva, 1898. április 28.

Ferenzy Lajos,
körjegyző

Lukácsffy Gyula,
k. bír.

Az erdélyi hegyi borok

TEUSCH B. JÓZSEF
pincejéből
(Segesvárt, Erdélyben)

Árjegyzék kivonata:

Nagy-Küküllőmenti 1896-beli	1 liter	36 kr.
Marosmenti	1 liter	40 kr.
Kis-Küküllőmenti	1 liter	42 kr.
Bolkási	1 liter	60 kr.
Dánosi	1 liter	65 kr.

üveg nélkül. Az üvegekért 7 kr. fizetendő és ugyanez árban tisztán kimosva visszavételnek. Főraktár: GALJÁNOS fűszer- és csemegeüzletében Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utca).

Kiadó koresma és bolthelyiség.

Kápolnás-Oláfaluban az állami út mellett fekvő egy Kassay Károlyné tulajdonát képező 5 szobás koresma és bolthelyiség ital, dohány és só áruházzal együtt több évre hasznosbérbe kiadó.

Értekezhetni ott helyben a tulajdonossal.

Eiserl Godofréd

festő, vegyészeti-, tisztító- és nyomtató-intézet

Also-Galbereg- u. 5. l. sz. Segesvárt, Alapított: 1851-ben.

Mindenmely női és férfi ruhákat egészben, szétbontás nélkül, béléssel együtt stb. fest és vegyészileg tisztít s így új állapotba hoz.

Vegyészileg tisztít és mos női, férfi és gyermek ruhaneműket, butorszövetek-, asztali és ággyerítők-, smyrna és brüsszeli selymek- s nyakkendőket shawlok, himzett ruhák és paszomántokat.

Minta szerint fest selymruhákat, chasmir-, plüsch-, bársony-, félgypaju-, gyapott- és dísz-szövetek-, eső- és napernyők és valódi csipkéket függönyöket gardinák- és szalagokat minden kigondolható színben. Haláleset alkalmakor gyors és pontos szállítás. 8-25.

Tiszta, zamatos, asztali-, pecsenye- és csemegeborok ÁRJEGYZÉKE.

	Hordókban hektólit. ként 1 literes	Palaezokban an. 0.5 literes
Asztali	1896. évi 24.-	—
Finom asztali	1895. „ 26.-	38.-
Pecsenye	1892. „ 28.-	42.-
Küküllő gyöngye	1892. „ 30.-	44.-
Marosmenti	1890. „ 32.-	46.-
Bakator (magyaradi)	1888. „ 47.-	62.-
Olasz Rizling	1888. „ 47.-	62.-
Tramini	1890. „ 52.-	65.-
Leányka	1890. „ 62.-	75.-
Schiller (piros)	1896. „ 26.-	38.-
Rózsmai Lónhard F. püsp. hagytékából	1896. „ 32.-	45.-
Rizling Lónhard F. püspök hagytékából	1895. „ 45.-	—
Cognac	280.-	3.-
Székely fenyőpálinka	40.-	60.-

Borok megízlelhetők itteni pinceüzlemben és raktári árakon megrendelhetők:

Székely-Udvarhelyt: Gergely János, Székely-Keresztur: Gergely János, Szentgyörgyi Gergely és Szöke László, Parajdon: Moldovan Miklós, Zsigmond Sándor, Baróthon: Daniel Ferencz.

Árjegyzékkel kívánatra szolgálunk.

Székely Borkereskedés R. Társ. Sz.-Keresztur.

Szám 5435 - 1898.

Pályázati hirdetmény.

Daróc nagyközségben a község jegyzői állás nyugdíjazás folytán üresedésbe jövén, ezen állásra pályázatot nyitok. Javadalmazás: törzsfejtés 400 frt, lakbér 50 frt, irodai átalány 50 frt, faizás és legeltetés mennyi egy ottani birtokost illeti. Magán munkálatokért a szabályrendeletben meghatározott díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában előírt okmányokkal felszerelt kérvényeiket ez évi május hó 10-ig hozzám adják be.

A választás Daróc községben, ez évi május 11-én d. e. 10 órakor fog meg-ejtetni.

Oklánd, 1898. április 14-én.

Benedek Imre,
főszolgabíró.

ÚJ! KÖZPONTI SZÁLLODA ÚJ!

Megnyitás 1898. május 1-én. SZÉKELY-UDVARHELYT. Megnyitás 1898. május 1-én.

ÚJ SZÁLLODA!

Mérsékelt árú szobák!
Rendes omnibusz-járat a vasúthoz!

KÁVÉHAZ!

Valódi kőbányai sör poharaként!
Kittinó pilseni sör palackokban!

VENDEGLŐ!

Kittinó konyha!
Valódi erdélyi borok!

A legkényesebb igényeket is kielégítő modern berendezéssel 1898. évi május hó 1-én Székely-Udvarhelyt, a Főtéren (Felsőpiac-sor Kussay-telep)

KÖZPONTI SZÁLLODÁMAT

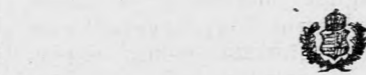
megnyitok s az utazó közönség rendelkezésére állok megfelelő számú egészséges és kényelmes szobakkal.

Ajánlom továbbra is a n. é. helyi és vidéki közönség szives figyelmébe elismert kitching-konyhámat, melyből úgy helyiségemben, mint házhoz hordva, havi előfizetés mellett ezután is készséggel szolgálom reggeli, tízórai villás reggeli, ebéd, uzsonna és vacsora alkalmakra tisztán és ízletesen készített ételnemeket.

Társas ebédek, vacsorák a legelőnyösebb árban.

A n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönve s azt jövőre is kérve, vagyok kész szolgálattal

Walter Vilmos,
a „Központi szálloda” tulajdonosa.

Minden második sorsjegy nyer.
Legnagyobb nyeresemény

EGY MILLIÓ KORONA.

100000 sorsjegy, 50000 nyeresemény.

Első húzás 1898. május 11. és 12-én

Első osztályú sorsjegyek ára:

Egész sorsjegy 6 frt | Negyed sorsjegy 1 frt 50
Fél sorsjegy 3 frt | Nyolcoda sorsjegy 75
Eredeti árban, postaköltség felszámítása nélkül kapható:

Csillag K. R. órasüzletében

Székely-Udvarhelyt (vármegyeház).

BOR

valódi szőlőléből, különböző minőségekben

csakis

FERNENGEL GYULA

Jó hírű pincejében Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utca) kapható a következő árakban: Literenként 30 król 1 frt 20 krig. 5-literen felel 26 król 1 frt 10 krig. Nagyban adó nélkül 50 lit. hordókban hektónként 20 frtól 38 frtig.

Részletes árjegyzék s minták ingyen és bérmentve.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közhírnél, osztrák, tagzsággatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbirtéku utánzat van forgalomban. Nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özejegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Kapható Székely-Udvarhelyt Nagysolyosi Koncz Armin gyógytárában.